

- ۱..... قانون جهش دانش بنیان
- ۹..... آیین نامه اجرایی بند «ب» ماده «۱۱»
- ۱۳..... دستور العمل بند «ب» ماده «۱۱»
- ۲۲..... شیوه نامه ماده «۱۳»

قانون جهش دانش بنیان

قانون جهش تولید دانش بنیان

ماده ۱- کلیه دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۸/۷/۱۳۸۶ موظفند:

الف — سالانه فهرست اقلام راهبردی خود و نیز توانایی های فناورانه داخلی و خلأهای موجود کشور و برآورد ارزش و زنجیره های تأمین هر کدام را با تعیین اولویت ها به شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده «۲» قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات مصوب ۵/۸/۱۳۸۹ با اصلاحات بعدی ارائه دهند. رعایت الزامات زیر در این راستا ضروری است:

۱- تعیین اقلام با ارزشی بالای یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) دلار؛

۲- تعیین موارد آسیب زای تأمین این محصولات از خارج در شرایط تحریم و غیر آن؛

۳- پیش بینی تناسب واردات این محصولات با روند تحولات کشور در حوزه فناوری؛

۴- تناسب با ظرفیت بازار داخلی و صادراتی؛

۵- میزان حساسیت و نقش محصول در حوزه امنیت غذایی، دفاعی، سلامت، صنعت و امنیت کشور؛

ب — منابع و اختیارات خود را با اولویت استفاده از ظرفیت همه ذی نفعان، شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری برای تکمیل و توسعه زنجیره های ارزش مذکور و تسهیل سرمایه گذاری و ارتقای توانمندی های فناورانه و تولیدی اقلام راهبردی در داخل کشور و توسعه صادرات آنها بر اساس آیین نامه ای که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد به کارگیرند.

تبصره- مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی مجازند، سالانه بخشی از درآمد و یا امکانات خود را برای تکمیل زنجیره ارزش و تولید اقلام راهبردی اولویت دار، موضوع بند «الف» این ماده از طریق قرارداد مشارکت و همکاری با شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری، سرمایه گذاری و هزینه نمایند.

ماده ۲- ستاد تسهیل و رفع موانع تولید موضوع ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور الحاقی مصوب ۳۰/۲/۱۳۹۷ با همکاری دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی و مرکز همکاری های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری موظف است نسبت به تشخیص نقاط آسیب پذیر اقتصادی و صنعتی ناشی از تحریم ها اقدام نموده و اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در حوزه های اقتصادی و صنعتی که در فهرست تحریم ها قرار گرفته اند را با ارائه مشاوره و رفع چالشهای آنها در حوزه های آسیب پذیر از جمله تعاملات بین المللی، مالیات، گمرک، تسهیلات بانکی و تبادلات ارزی مورد حمایت قرار دهد.

تبصره ۱- عبارت «معاون علمی و فناوری رئیس جمهور» به عنوان بند (۸) به تبصره ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور با اصلاحات و الحاقات بعدی آن الحاق، شماره بندهای بعدی به ترتیب اصلاح و در ذیل تبصره عبارت «بندهای (۱) تا (۷)» به عبارت «بندهای (۱) تا (۸)» اصلاح می شود.

تبصره ۲- مرکز همکاری های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری به عنوان مؤسسه دولتی با استفاده از امکانات و نیروی انسانی موجود، ذیل نهاد ریاست جمهوری تشکیل می گردد. این مرکز با رعایت مصوبات شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات فعالیت می کند. اساسنامه این مرکز حداکثر ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط نهاد ریاست جمهوری تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۳- به منظور حمایت از صنعت ماشین سازی کشور، بند «غ» ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی اصلاحی مصوب ۱/۲/۱۳۹۴

حذف می‌شود و واردات ماشین‌آلات و تجهیزات خدمات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی مشمول حقوق ورودی است. دولت موظف است متناسب با ظرفیت تولید کشور و به منظور حمایت هدفمند و مدت‌دار از ساخت داخل، سالانه حقوق ورودی این کالاها اعم از سود بازرگانی و سایر دریافتی‌های موضوع بند «د» ماده (۱) قانون امور گمرکی مصوب ۲۲/۸/۱۳۹۰ را تعیین نماید.

تبصره - دولت موظف است با رعایت اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی پس از تأمین هزینه‌های اجرای این قانون از محل منابع حاصل از اجرای این ماده، منابع حاصله مازاد را در قالب بودجه سنواری به عنوان افزایش سرمایه به نهاد عمومی غیردولتی صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات اختصاص دهد تا با اولویت تولید بار اول و ارتقای توانمندی فناورانه داخلی ساخت ماشین‌آلات خط تولید و طراحی مهندسی، در قالب تسهیلات و سرمایه‌گذاری تخصیص یابد.

ماده ۴- به منظور حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و توسعه اقتصاد دانش بنیان:

الف- در بند «ح» ماده (۱) قانون امور گمرکی، متن زیر بعد از عبارت «ضمانتنامه بانکی» اضافه می‌شود:

ضمانتنامه صندوق نوآوری و شکوفایی، صندوق ضمانت صادرات و صندوق غیردولتی پژوهش و فناوری با رعایت اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری

ب - دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، بانکها و مؤسسات مالی اعتباری غیربانکی و شرکتها و مؤسسات تابعه و وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی، مجازند در تضامین اعتباری و تضامین مربوط به فرآیند ارجاع کار، خرید انواع کالا و ماشین‌آلات، معاملات پیمانکاری، انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و حسن انجام کار، ضمانتنامه‌های صادره توسط صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱/۲/۱۳۹۴ را بپذیرند.

پ - متن زیر به عنوان بند «د» به ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۵/۲/۱۳۹۸ الحاق می‌شود:

د - دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و نیروهای مسلح و مجموعه‌های زیر نظر مقام معظم رهبری با اذن ایشان مکلفند در صورت درخواست شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری، مطالبات قطعی آنها را در قراردادهای مربوط به خود یا دستگاههای اجرایی دیگر به عنوان تضمین معتبر برای فرآیند ارجاع کار، انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و حسن انجام کار بپذیرند و به همان میزان، مطالبات متقاضی تا زمان انجام تعهدات را مسدود نمایند. در صورتی که میزان مطالبات متقاضی از مبلغ تضامین مورد نظر کمتر باشد، لازم است متقاضی صرفاً معادل کسری مطالبات، ضمانتنامه معتبر ارائه نماید. آیین‌نامه اجرایی این بند حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ت - در مورد احکام قطعی دادگاهها و اسناد لازم الاجرای ثبتی و دفاتر اسناد رسمی و سایر مراجع قضائی علیه دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است در اجرای بند «ج» ماده (۲۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) (مصوب ۴/۱۲/۱۳۹۳، قراردادهای مرتبط با تولید محصولات دانش بنیان با واحدها و مؤسسات موضوع قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات را در اولویت قرار دهد.

ث — عبارت «و صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق های غیردولتی پژوهش و فناوری «به ترتیب بعد از عبارت های «که بانکها»، «اعلام بانک» و «مطالبات بانک» به تبصره (۱) ماده (۱۵) قانون عملیات بانکی بدون ربا اصلاحی مصوب ۲۹/۱۱/۱۳۷۶ اضافه می شود.

ج- با هدف حمایت از اقتصاد دانش بنیان و با عنایت به جهش قابل توجه تعداد شرکتهای دانش بنیان کشور، مبلغ سی هزار میلیارد (۳۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال، به سرمایه کنونی صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات اضافه می شود.

چ- در راستای تسهیل سرمایه گذاری بخش خصوصی برای تقویت زیست بوم فناوری، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است برای ساختمان هایی که توسط بخش خصوصی و تعاونی در اراضی پارک علم و فناوری احداث می شود، سند مالکیت اعیانی صادر نماید. پارکهای علم و فناوری دارای مجوز از مراجع ذی ربط، مجاز هستند حق بهره برداری مالکانه و إذن در انتفاع از اراضی متعلق به خود یا اراضی که توسط وزارت جهاد کشاورزی (سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور) یا وزارت راه و شهرسازی یا سایر دستگاههای اجرایی یا مانند آنها، در اختیار پارک قرار داده شده است را در چهارچوب مصوبات هیأت امناء و طرح جامع مصوب خود، در قالب قراردادهای مشارکت با بخش خصوصی، اجاره بلندمدت یا واگذاری قطعی مشروط به «عدم تغییر کاربری» و «بهره برداری اختصاصی در چهارچوب مأموریت های پارک»، در اختیار شرکت های دانش بنیان و فناور و نوآور، اعضای پارک و سرمایه گذاران و کارگزاران ارائه خدمات تخصصی و عمومی قرار دهند.

تبصره- پارکهای علم و فناوری حق واگذاری اراضی متعلق به خود را دارند.

ماده ۵- کلیه دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، دانشگاهها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مجازند تمام یا بخشی از دارایی های فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره برداری از آنها را حسب مورد پس از اخذ رضایت کتبی مؤلف، پدیدآورنده، مخترع و دارنده حق جهت بهره برداری علمی و پژوهشی در اختیار شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری و یا افراد فعال در انجام طرح (پروژه) اعم از اعضای هیأت علمی، دانشجویان و پژوهشگران به صورت بلاعوض در جهت تجاری سازی آنها با رعایت موارد امنیتی و اصول محرمانه بودن واگذار و یا در جهت تجاری سازی یافته های علمی با کارآفرینان، قرارداد مشارکت منعقد نمایند. آیین نامه اجرایی این ماده حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۶- در راستای حمایت از پارکهای علم و فناوری، شرکتها و مؤسسات دانش بنیان:

الف - در تبصره بند (۲۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری اصلاحی مصوب ۱۷/۵/۱۳۵۲، پس از عبارت «دفتر مهندسی» عبارت «و دفتر شرکتهای دانش بنیان» اضافه می شود.

ب- دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مجازند املاک، زمین و ساختمان های خود را برای استقرار شرکتها و مؤسسات دانش بنیان، پارکهای علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی و واحدهای خلاق، بدون واگذاری مالکیت، طبق قوانین و مقررات در اختیار آنها قرار دهند. آیین نامه اجرایی این بند حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره- واحدهای خلاق، اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی هستند که در حوزه صنایع فرهنگی و علوم انسانی و اجتماعی فعالیت دارند و از مهارت های انسانی، نوآوری و فناوری های جدید برخوردار هستند و نسبت به ارائه محصولات (کالا و خدمات) نوآورانه و فناورانه و یا بهره برداری از الگوهای جدید کسب و کار اقدام می نمایند. تشخیص

مصادیق واحدهای واجد شرایط فوق برعهده معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور است.

پ- در ماده (۸۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، عبارت «و پارکهای علم و فناوری» بعد از عبارت «مناطق ویژه اقتصادی» و عبارت «و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری» بعد از عبارت «منطقه ویژه اقتصادی» اضافه می شود.

ت- وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان مراجع صدور مجوز ایجاد مراکز رشد، پردیس ها و پارکهای علم و فناوری، حسب وظایف قانونی آنها موظفند، برای دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی دولتی، غیردولتی و دانشگاه آزاد اسلامی و دستگاههای اجرایی که دارای ضوابط قانونی می باشند، مجوز تأسیس و راه اندازی پردیس های استانی پارک علم و فناوری را صادر کنند.

ماده ۷- به منظور حمایت از کالاهای ایرانی، تولیدات و خدمات شرکتها و مؤسسات دانش بنیان:

الف- دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مجازند با شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری قرارداد مرتبط با کالا و خدمات دانش بنیان از محل بودجه پژوهشی در آن دستگاهها منعقد نمایند. مزایای بندهای «الف» و «ب» ماده (۱۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی به قراردادهای آنها در حوزه تولید کالا و خدمات دانش بنیان تسری می یابد.

ب- در ماده (۲۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، عبارت «مواد (۱۲) و (۱۳)» جایگزین عبارت ماده ۱۲ می شود.

ماده ۸- در قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات: الف- در ماده (۲):

۱- عبارت «شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان متشکل از رئیس جمهور (رئیس شورا)، معاون علمی و فناوری رئیس جمهور (نایب رئیس شورا)، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، وزیر صنعت، معدن و تجارت، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزیر جهاد کشاورزی و چهار نفر از اعضای کمیسیون های آموزش، تحقیقات و فناوری، صنایع و معادن، اقتصادی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر» جایگزین عبارت «شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» می شود.

۲- دو تبصره به شرح زیر به این ماده الحاق می شود:

تبصره ۱- هرگونه استفاده از مزایا، امتیازات و تسهیلات عنوان شده در این قانون برای شرکتها و مؤسسات دانش بنیان، پس از انطباق با اهداف مندرج در این قانون و متناسب با ویژگی ها و انواع آنها، توسط هر یک از اعضاء جهت تصویب به شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان ارائه می گردد. همچنین کلیه دستگاههای مجری این قانون موظف هستند مزایا، امتیازات و تسهیلات خود در حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان را به منظور بررسی انطباق با اهداف مندرج در این قانون، به شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان اطلاع رسانی کرده و در صورت تشخیص عدم انطباق و مغایرت، نسبت به توقف و در صورت کوتاهی نسبت به انجام آن اقدام کنند.

تبصره ۲- دبیرخانه شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان در معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور تشکیل و جلسات آن شورا حداقل ماهی یکبار برگزار می شود.

ب - در مواد (۲)، (۷) و (۱۲) عبارت «معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور» حسب مورد جایگزین عبارت «دبیرخانه» و «دبیرخانه شورا» می شود.

پ — در ماده (۴) عبارت «شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» قبل از عبارات «ارائه نماید» و «موظف است» جایگزین کلمه «شورا» می شود.

ت — در ماده (۵) عبارت «زیر نظر شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان به عنوان هیأت امنای صندوق نوآوری و شکوفایی» جایگزین عبارت «وابسته به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و زیر نظر رئیس شورا» می شود.

ث — در تبصره (۳) ذیل ماده (۵) و ماده (۱۳) کلمه «شورا»، جایگزین عبارت «شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» می شود.

ج — در ماده (۹) عبارت «و در چهارچوب مصوبات شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان و پس از انطباق با اهداف مندرج در ماده (۱) این قانون توسط شورای مذکور، از مزایای شرکتها و مؤسسات دانش بنیان» پس از عبارت «مبادلات مالی بین المللی» اضافه می شود.

چ — متن زیر جایگزین ماده (۱۰) می گردد:

ماده ۱۰- کارکنان شاغل در پارکهای علم و فناوری مشمول ماده (۹۱) قانون مالیات های مستقیم مصوب ۳/۱۲/۱۳۶۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی می باشند. آیین نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۹- قوه قضائیه مکلف است به منظور رسیدگی به کلیه اختلافات در زمینه های علمی و فناوری مابین اشخاص، اعم از حقیقی و حقوقی، با اشخاص حقیقی و حقوقی دانش بنیان، فناور و نخبگان، شعبه یا شعب تخصصی در شوراهای حل اختلاف و دادگاهها، تشکیل دهد. شعب تخصصی موضوع این ماده می توانند بین طرفین سازش ایجاد نمایند و یا در صورت توافق طرفین، پرونده را جهت رسیدگی به داوری ارجاع دهند. دستورالعمل نحوه تشکیل شعب مذکور، حداکثر ظرف شش ماه پس از ابلاغ این قانون، توسط رئیس قوه قضائیه تصویب می گردد.

ماده ۱۰- به منظور رونق بازار محصولات دانش بنیان:

الف - یک بند به عنوان بند «ی» به ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات مصوب ۲۵/۱/۱۳۸۳ به شرح ذیل الحاق می شود:

ی — در مواردی که به تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرائی متقاضی خرید، محصول دانش بنیان برای بار اول در کشور ساخته می شود و دارای مشابه داخلی نباشد، با تأیید کارگروهی زیر نظر شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات متشکل از نماینده معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور، نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت و نماینده دستگاه اجرائی متقاضی، الزام به برگزاری مناقصه نبوده و موارد مورد معامله موضوع این ماده، با مؤسسات و شرکتهای دانش بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی، جهاد دانشگاهی و واحدهای خلاق، بدون انجام تشریفات قانون برگزاری مناقصات انجام می شود.

تبصره — مبلغ پیش پرداخت در قراردادهای موضوع این بند به تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرائی تا پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ اولیه قرارداد یا به میزانی که تحقق قرارداد منوط به آن است، با تأیید کارگروه مزبور قابل افزایش است.

ب - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است سالانه فهرست شرکتها و مؤسسات دانش بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری و جهاد دانشگاهی، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی و واحدهای خلاق و محصولات آنها را به صورت تخصصی و مجزا اعلام نماید. دستگاههای اجرائی مرکزی موظفند با جمعیت تقاضا، برای بازاریابی و تسهیل خرید از فهرست مذکور از محل ردیفهای بودجه ذیل خود برنامه ریزی و نظارت نمایند.

پ — پس از ورود سرمایه‌گذار خصوصی به یک مصداق خاص و اعلام کتبی به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان با رعایت اصل یکصد و دهم) ۱۱۰ (قانون اساسی، اقدامات وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در تأمین زنجیره ارزش و تولید اقلام موضوع بند «الف» ماده (۱) این قانون، نباید موجبات رقابت با شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری را فراهم آورد. تشخیص مصداق رقابت با شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان می‌باشد. چنانچه اصل وجود رقابت محرز گردید باید مرکز مذکور بلافاصله نسبت به توقف فعالیت اقدام نماید. مدت توقف، حسب مورد توسط شورای فوق‌الذکر تعیین می‌گردد.

ماده ۱۱- با هدف جهت‌دهی حمایت‌های مالیاتی به سمت توسعه نوآوری و اقتصاد دانش بنیان:

الف — در ماده (۱۴۱) قانون مالیات‌های مستقیم عبارت «وکالاهای واسطه‌ای نیمه خام» بعد از عبارت‌های «بیست درصد (۲۰٪) درآمد حاصل از صادرات مواد خام» و «فهرست مواد خام و کالاهای نفتی» اضافه می‌شود.

ب — معادل هزینه انجام شده برای فعالیت‌های تحقیق و توسعه، به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکتها و مؤسسات متقاضی اعطاء می‌شود و معادل آن از مالیات قطعی‌شده سال انجام هزینه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شود. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. مسئول نظارت بر اجرای این بند شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان می‌باشد.

پ - یک بند به شرح زیر به عنوان بند «د» به ماده (۱۲۷) قانون مالیات‌های مستقیم الحاق می‌شود:

«د - کمک‌های بلاعوض دولتی به شرکت‌های دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری با هدف توسعه فناوری»

ت- با هدف حمایت از تعمیق فناوری و استفاده حداکثری از توان شرکت‌های دانش بنیان، موارد زیر به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکتها و مؤسسات متقاضی اعطاء شده و به همین میزان از مالیات قطعی‌شده سال تخصیص سرمایه مذکور یا سالهای بعد کسر می‌شود.

۱ — حداکثر سی درصد (۳۰٪) سرمایه‌گذاری مستقیم شرکت‌های پذیرفته شده در بورس تهران و یا بازار اول و یا دوم فرابورس ایران و یا شرکت‌های دارای سرمایه ثبتی به میزان حداقل یک‌سی‌ام سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی، در شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و فناور

۲ — سرمایه‌گذاری غیرمستقیم شرکت‌های مذکور در جزء (۱) این بند در تأسیس یا افزایش سرمایه صندوق‌های پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌گذاری موضوع بندهای (۲۰) و (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱/۹/۱۳۸۴ که فعالیت آنها در تأمین مالی فناوری و نوآوری و فعالیت‌های دانش بنیان به تأیید شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان رسیده باشد. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، صنعت، معدن و تجارت و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. مسئول نظارت بر اجرای این بند و تعیین مصداق سرمایه‌گذاری و توسعه سازوکارهای متناسب با زیست‌بوم نوآوری، شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان می‌باشد.

ماده ۱۲- با هدف توسعه زیست‌بوم نوآوری و اقتصاد دانش‌بنیان در استانها:

الف - استاندارداران سراسر کشور موظفند با همکاری پارکهای علم و فناوری داخل استان، منابع استانی و اختیارات خود را با اولویت تقویت فعالیت‌های نوآورانه و شناسایی و حل مسائل بومی و با استفاده از شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری، مراکز نوآوری دانشگاهی، کسب و کارهای نوآورانه و خلاق در استان به‌کارگیرند.

ب - یک جزء به عنوان جزء (۱۰) به بند «الف» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ به شرح زیر الحاق می‌شود:

«رئیس پارک علم و فناوری استانی با معرفی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متناسب با حوزه مربوط»

پ - یک جزء به عنوان جزء (۱۰) به بند «ب» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، به شرح زیر الحاق می‌شود:

«حمایت از توسعه و تجاری‌سازی فناوری‌های راهبردی برای رفع چالش‌های استان، ایجاد، توانمندسازی و توسعه شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری و واحدهای خلاق، تقویت فعالیت‌های تحقیق و توسعه بنگاههای بزرگ اقتصادی استان و استفاده حداکثری از ظرفیت طرحهای توسعه‌ای استانی و خریدهای دولتی در ارتقای بازار شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان و فناور استان»

ت - در تبصره (۳) بند «ب» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور عبارت «و صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» بعد از عبارت «صندوق‌های حمایت از توسعه بخش کشاورزی» اضافه می‌شود.

ماده ۱۳- با هدف توسعه ارتباط دانشگاه با صنعت، صنایع و واحدهای تولیدی دارای واحد تحقیق و توسعه که با یکی از واحدهای دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی مرتبط، با اولویت استان محل استقرار آن صنعت یا واحد تولیدی، تفاهمنامه همکاری منعقد نمایند، قراردادهای تحقیق و توسعه مربوط با این تفاهمنامه‌ها، مشمول مزایای طرح شده در بند «ب» ماده (۱۱) این قانون نیز می‌گردند. همچنین تمامی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی موظفند کارگروه ارتباط با صنعت و معدن را با حضور نمایندگان صنعت و یا واحدهای تولیدی، با اولویت استان محل استقرار آن دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی، تشکیل دهند.

ماده ۱۴- به هیأت امنای دانشگاهها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، جهاددانشگاهی و پارکهای علم و فناوری اجازه داده می‌شود تا در راستای تحقق و توسعه اهداف و مأموریت‌های علمی، آموزشی و پژوهشی از طریق توسعه منابع مالی و مدیریت متمرکز و یکپارچه سرمایه‌گذاری‌ها، دارایی‌ها، اموال و موقوفات (با رعایت موازین شرعی)، «سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری» وابسته به خود را در چهارچوب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و با رعایت قوانین و مقررات مربوط تأسیس نماید.

تبصره ۱- سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری با تصویب هیأت امناء و زیر نظر رؤسای دانشگاهها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارکهای علم و فناوری فعالیت می‌کند و صددرصد (۱۰۰٪) مالکیت آن متعلق به آن دانشگاه، مؤسسه پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک علم و فناوری می‌باشد.

تبصره ۲- درآمد سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری با رعایت اصول پنجاه و دوم (۵۲) و پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی منحصراً در راستای تحقق اهداف آن دانشگاه، مؤسسه آموزش عالی و پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک علم و فناوری

صرف خواهد شد.

تبصره ۳- اساسنامه این سازمان شامل ارکان، وظایف، اختیارات، نحوه فعالیت، مدیریت و نظارت در چهارچوب این قانون، حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۵- شرکتها و مؤسسات دانش بنیان یا اعضای هیأت مدیره و مدیران عامل آنها، در موضوعات مرتبط با همان شرکت یا مؤسسه می‌توانند علاوه بر استفاده از وکلای دادگستری برای طرح هرگونه دعوا یا دفاع یا تعقیب دعاوی مربوط و همچنین موارد مصرح در ماده (۳۵) قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۲۱/ ۱/ ۱۳۷۹، از کارکنان خود با داشتن یکی از شرایط ذیل به عنوان نماینده حقوقی استفاده نمایند:

۱- دارا بودن یکی از مدارک کارشناسی یا بالاتر در رشته حقوق؛

۲- دو سال سابقه کار قضائی یا وکالت یا مشاوره حقوقی به شرط عدم محرومیت قبلی از اشتغال به قضاوت یا وکالت.

تبصره- ارائه معرفی‌نامه نمایندگی حقوقی به مراجع قضائی الزامی است.

ماده ۱۶- در راستای توسعه صنایع دانش بنیان مرتبط با انرژی‌های تجدیدپذیر و توسعه بازار برای این صنایع و تولید برق پاک در محل مصرف، صنایع با قدرت مصرف بیشتر از یک مگاوات موظفند معادل یک درصد (۱٪) از برق مورد نیاز سالانه خود را از طریق احداث نیروگاههای تجدیدپذیر تأمین نمایند و این میزان در پایان سال پنجم حداقل به پنج درصد (۵٪) برسد. در غیر این صورت وزارت نیرو موظف است درصد ذکر شده از برق مصرفی این صنایع را با تعرفه برق تجدیدپذیر محاسبه نموده و از صنایع اخذ نماید. مبالغ فوق ضمن تفکیک از قبوض برق، به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) با رعایت اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی مستقیماً صرف خرید تضمینی برق تجدیدپذیر می‌گردد، به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪) پس از واریز به حساب خزانه‌داری کل کشور به حساب معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور واریز می‌گردد تا صرف حمایت از آزمایشگاهها، شرکتهای دانش بنیان و شتاب دهنده‌ها و سایر موارد مرتبط با توسعه برق گردد و مابقی از طریق خزانه‌داری کل کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صرف پرداخت تسهیلات کم بهره به بخش خصوصی جهت احداث نیروگاههای تجدیدپذیر کوچک مقیاس می‌شود. صناعی که ملزم به خرید برق در بهابازار (بورس) انرژی هستند، می‌توانند درصد فوق را از برق تجدیدپذیر عرضه شده در بهابازار (بورس) انرژی خریداری نمایند. آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون، توسط معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور با همکاری وزارتخانه‌های نیرو و صنعت، معدن و تجارت تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۷- با هدف توسعه صادرات محصولات دانش بنیان و ایجاد شبکه‌های شرکتهای دانش بنیان در بخشهای مختلف اقتصاد با اولویت تولید اقلام راهبردی موضوع ماده (۱) این قانون:

الف — صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مجازند به عنوان رکن ضامن برای تأمین مالی در بازار سرمایه فعالیت نمایند. سازمان بورس و اوراق بهادار نیز مکلف است ضمن تسهیل انتشار انواع صکوک در طرحهای فناورانه، امکان تخصیص بخشی از منابع صندوق‌های سرمایه گذاری دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار را در صندوق‌ها و نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران که در حوزه تأمین مالی فناوری و نوآوری فعالیت می‌کنند، فراهم کند. آیین‌نامه اجرائی این بند توسط سازمان بورس و اوراق بهادار با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب — دستگاههای متولی ارائه کمک‌های فنی و اعتباری خارجی موظفند این کمکها را با هدف توسعه صادرات محصولات

دانش بنیان اختصاص دهند. آیین نامه اجرایی این بند ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور با همکاری ستاد کل نیروهای مسلح و وزارت امور خارجه تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

پ — بانک مرکزی، سازمان امور مالیاتی و سازمان تأمین اجتماعی موظفند با رعایت محرمانگی امکان دریافت الکترونیکی و برخط داده های مرتبط با فعالیت شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و فناور را برای معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی فراهم نمایند.

ت — سازمان های توسعه ای مجازند در طرح های فناورانه مصوب شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان به صورت مستقیم یا از طریق بازار سرمایه و یا به صورت غیرمستقیم از طریق عاملیت صندوق نوآوری و شکوفایی و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه و در چهارچوب قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی سرمایه گذاری نمایند.

ماده ۱۸-

الف- متن ذیل به انتهای بند «ب» ماده (۱۶) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱/۲/۱۳۹۴ اضافه می شود:

«سرمایه گذاری مشترک بانکها و مؤسسات اعتباری با صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح های مصوب شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان از شمول این بند مستثنی شده و به عنوان فعالیت بانکی تلقی می شود. بانک ها و صندوق نوآوری مکلف هستند حداکثر پس از هفت سال از تاریخ آغاز سرمایه گذاری، نسبت به اتمام سرمایه گذاری و خروج اقدام نمایند».

ب- در بند (۲) ماده (۴۵) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور عبارت «و طرح های مصوب شورای برنامه ریزی استان» پس از عبارت «مناطق ویژه اقتصادی مصوب» اضافه می شود.

ماده ۱۹- هزینه های اجرای این قانون از محل منابع حاصل از اجرای ماده (۳) این قانون و دیگر مواد آن، تأمین می شود.

ماده ۲۰- معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور و وزارتخانه ذی ربط مسئولیت پیگیری اجرای این قانون را بر عهده دارند و گزارش آن را هر شش ماه به کمیسیون های آموزش، تحقیقات و فناوری، صنایع و معادن، اقتصادی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی ارائه می کنند.

قانون فوق مشتمل بر بیست ماده و ده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ یازدهم اردیبهشت ماه یک هزار و چهارصد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۲۱/۲/۱۴۰۱ به تأیید شورای نگهبان رسید.

آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده «۱۱»

آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

- ۱- قانون: قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱
- ۲- شورا: شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده ۲ (قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹- با اصلاحات بعدی آن.
- ۳- سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور.
- ۴- اشخاص مشمول: شرکت ها و مؤسسات متقاضی اعتبار مالیاتی در چهارچوب ماده ۲ این آیین نامه.
- ۵- طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه: طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه که در چهارچوب ضوابط مصوب شورا با هدف تولید محصولات یا خدمات جدید، ارتقای محصولات یا خدمات فعلی و یا بهبود فرآیندهای تولید یا عملیات با به کارگیری فناوری و نوآوری در قالب طرح مشخص و حاوی زمان بندی و به تأیید دبیرخانه شورا می رسد.
- ماده ۲-** شرکت ها و مؤسسات تولیدی و خدماتی که دارای پروانه بهره برداری یا مجوز فعالیت از وزارتخانه ها و نهادهای ذی ربط هستند، می توانند مشمول این آیین نامه قرار گیرند.

تبصره ۱- در اجرای تبصره (۱) ماده (۲) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات، شرکت ها و مؤسساتی که از حمایت های مالیاتی موضوع این آیین نامه بهره مند می شوند، در چهارچوب مصوبات شورا در همان سال مالی امکان استفاده از حمایت های مالیاتی موضوع مواد (۳) و (۹) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات ندارند.

تبصره ۲- در اجرای تبصره (۱) ماده (۲) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات، در صورتی که اشخاص مشمول موضوع این آیین نامه از اعتبار مالیاتی این آیین نامه برخوردار شده باشند، بابت کالاها و خدمات تولید شده از نتیجه طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه مذکور، در چهارچوب مصوبات شورا مشمول مشوق های مالیاتی موضوع مواد (۳) و (۹) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات نمی باشند.

تبصره ۳- هزینه های مشمول حمایت های بند (س) ماده (۱۳۲) قانون مالیات های مستقیم - مصوب ۱۳۶۶ - و اصلاحات بعدی آن به عنوان هزینه های مورد تأیید این آیین نامه محسوب نخواهد شد.

ماده ۳- معادل هزینه های انجام شده در طول برنامه زمان بندی و تا سقف هزینه های مندرج در طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه مصوب بر اساس راهبردها و اولویت های اعلامی و در چهارچوب مواد (۱۴۷) و (۱۴۸) اصلاحی قانون مالیات های مستقیم - مصوب ۱۳۹۴ - و سایر مقررات مرتبط به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به اشخاص مشمول اعطا می شود و معادل آن از مالیات قطعی موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات های مستقیم مربوط به سال انجام هزینه مذکور یا سال های بعد کسر می شود. راهبردها و اولویت ها و ضوابط مربوط به فرآیند تصویب و چهارچوب تدوین طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه توسط شورا تعیین می شود.

تبصره ۱- اعتبار مالیاتی موضوع این آیین نامه مشمول جایزه خوش حسابی موضوع ماده (۱۹۰) و خسارت و استرداد موضوع ماده (۲۴۲) قانون مالیات های مستقیم و تهاجر با بدهی سنوات گذشته قبل از سال انجام هزینه و سایر منابع مالیاتی نخواهد بود.

تبصره ۲- هزینه هایی که در اجرای بند (ب) ماده (۱۱) قانون به عنوان اعتبار مالیاتی از مالیات قطعی شده سال انجام هزینه مذکور یا سال های بعد کسر می شوند، مجدداً به عنوان اعتبار مالیاتی یا هزینه قابل قبول مالیاتی از جمله هزینه استهلاک

پذیرفته نخواهد شد. همچنین مالیات بر ارزش افزوده پرداخت شده بابت کالا و خدمات موضوع این آیین نامه مشمول اعتبار مالیاتی موضوع این آیین نامه نیست.

تبصره ۳- در صورت اظهار خلاف واقع هزینه های طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه، اشخاص مشمول از حمایت های مالیاتی این آیین نامه محروم شده و سازمان مکلف است نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم متعلقه قانونی اقدام نماید.

ماده ۴- سرفصل های هزینه کرد تحقیق و توسعه طرح (پروژه) های موضوع این آیین نامه از جمله هزینه های منابع انسانی، مواد، ملزومات، تجهیزات و خدمات مورد نیاز تحقیق و توسعه و شرایط پذیرش هریک از آنها با رعایت مفاد این ماده توسط شورا تعیین می شود و باید در چهارچوب مواد (۱۴۷) و (۱۴۸) قانون مالیات های مستقیم صورت گرفته باشد و در سرفصل های جداگانه در دفاتر قانونی ثبت و نگهداری شود.

تبصره ۱- هزینه خرید زمین و ساختمان و یا احداث آن جزء سرفصل های مورد پذیرش هزینه کرد تحقیق و توسعه نیست.

تبصره ۲- هزینه خرید و نگهداری خودرو به عنوان سرفصل هزینه کرد مورد پذیرش نبوده و صرفاً در صورتی که برای مهندسی معکوس و اجرای طرح (پروژه) تحقیق و توسعه به کار رود، با تأیید دبیرخانه شورا به میزان استهلاك سالیانه و بر اساس ماده (۱۴۹) اصلاحی قانون مالیات های مستقیم - مصوب ۱۳۹۴ - به عنوان هزینه کرد تحقیق و توسعه قابل پذیرش است.

تبصره ۳- هزینه خرید ماشین آلات و تجهیزات به میزان استهلاك سالیانه در طرح (پروژه) تحقیق و توسعه در چهارچوب مصوبات شورا و بر اساس ماده (۱۴۹) اصلاحی قانون مالیات های مستقیم به عنوان هزینه کرد تحقیق و توسعه قابل پذیرش است.

تبصره ۴- هزینه خرید مواد اولیه در چهارچوب مصوبات شورا و صرفاً به میزانی که در طرح (پروژه) استفاده شده است، به عنوان هزینه کرد تحقیق و توسعه قابل پذیرش است.

ماده ۵- اشخاص مشمول موظفند طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه پیشنهادی خود را همراه با مستندات مورد نیاز در چهارچوب مشخص شده توسط شورا به دبیرخانه شورا ارائه نمایند.

تبصره - دبیرخانه شورا باید امکان دسترسی برخط به طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه مصوب را که در برگیرنده نام شرکت، موضوع طرح (پروژه)، میزان هزینه های طرح، مدت زمان و همچنین فهرست طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه موضوع این آیین نامه و تأییدیه های مربوط را برای سازمان فراهم آورد.

ماده ۶- به منظور تحقق اهداف مندرج در صدر ماده (۱۱) قانون، طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه موضوع این آیین نامه منوط به فعالیت های فناورانه، نوآورانه و دانش بنیان و رعایت چهارچوب تعیین شده توسط شورا، از مشوق های موضوع این آیین نامه بهره مند می گردند.

ماده ۷- تعیین و تأیید میزان هزینه کرد مجاز در طرح (پروژه) های اعلامی مصوب اشخاص مشمول برای اقلام طرح (پروژه) تحقیق و توسعه بر عهده دبیرخانه شورا خواهد بود. دبیرخانه شورا موظف است مجموع هزینه کرد مورد تأیید اشخاص مشمول را در هر سال مالی حداکثر تا چهارماه پس از پایان سال مالی در اختیار سازمان قرار دهد. سازمان موظف است با بررسی اسناد هزینه ای معتبر نسبت به راستی آزمایی هزینه کرد اعلامی دبیرخانه شورا اقدام کرده و میزان هزینه کرد تحقیق و توسعه نهایی را از سر جمع مالیات عملکرد اشخاص مشمول در آن سال مالی یا سنوات آتی کسر نماید.

تبصره - سازمان موظف است نسبت به درج جدول/ جداول ویژه اظهار هزینه های تحقیق و توسعه و استفاده از اعتبار مالیاتی موضوع این آیین نامه و انتقال به سنوات بعد موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون در اظهارنامه مالیاتی سال ۱۴۰۱ به بعد اقدام نماید. دستگاه های اجرایی مکلف به همکاری، ارائه اطلاعات و دسترسی های لازم به دبیرخانه شورا به منظور ارزیابی و

شناسایی هزینه‌های تحقیق و توسعه هستند.

ماده ۸- صرفاً هزینه انجام شده در طرح (پروژه)های تحقیق و توسعه با رعایت مفاد این آیین‌نامه به عنوان اعتبار مالیاتی قابل کسر از مالیات قطعی شده سال انجام هزینه یا سنوات آتی اشخاص مشمول خواهد بود. اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه قابل تسری به سایر هزینه‌های اشخاص مشمول نمی‌باشد.

ماده ۹- اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه، صرفاً برای طرح (پروژه)هایی که پس از لازم‌الاجرا شدن قانون به تأیید دبیرخانه شورا می‌رسند قابل اعمال می‌باشد.

تبصره - در تعیین مصادیق طرح (پروژه)های تحقیق و توسعه، دبیرخانه شورا در فرآیند تأیید در صورت لزوم نظر تخصصی دستگاه اجرایی مربوط را دریافت نماید.

ماده ۱۰- دبیرخانه شورا موظف است دستورالعمل‌های لازم برای اجرای این آیین‌نامه را با همکاری سازمان تهیه و به تصویب شورا برساند. نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه بر عهده شورا خواهد بود و شورا موظف است گزارش عملکرد آن را سالیانه تهیه و به هیئت وزیران ارسال نماید.

ماده ۱۱- قراردادهای تحقیق و توسعه موضوع ماده (۱۳) قانون در چهارچوب ضوابط این آیین‌نامه مشمول بهره‌مندی از اعتبار مالیاتی می‌باشد.

دستورالعمل بند «ب» ماده «۱۱»

دستورالعمل اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان

شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان در جلسه مورخ ۲۰ / ۱۰ / ۱۴۰۱ به استناد آیین نامه اجرایی بند «ب» ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش بنیان موضوع تصویب نامه شماره ۱۱۷۲۰۵/ت/۶۰۰۲۳ مورخ ۱۴۰۱/۷/۴ هیات وزیران، «دستورالعمل اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان» را به شرح زیر تصویب کرد:

۱. تعاریف

الف: قانون: قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱ -

ب: شورا: شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - با اصلاحات و الحاقات بعدی آن

ج: دبیرخانه: دبیرخانه شورا، موضوع تبصره (۲) ماده (۲) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - با اصلاحات و الحاقات بعدی آن

د: سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور

ه: آیین نامه: آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) موضوع تصویب نامه شماره ۱۱۷۲۰۵/ت/۶۰۰۲۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۰۴ هیأت وزیران

و: شرکت: شرکت ها و مؤسسات متقاضی در چارچوب ماده (۲) آیین نامه

ز: اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه: اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه موضوع بند ب ماده (۱۱) قانون و در چارچوب آیین نامه ح: طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه: طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه که با هدف تولید محصولات یا خدمات جدید، ارتقاء محصولات یا خدمات فعلی و یا بهبود فرآیندهای تولید و عملیات با به کارگیری فناوری و نوآوری در قالب طرح مشخص و حاوی زمان بندی و در چارچوب مفاد ماده (۲) و (۳) این دستورالعمل به تایید دبیرخانه می رسد.

۲. راهبردها و اولویت های تحقیق و توسعه

با توجه به ماده (۳) آیین نامه، راهبردهای اصلی و اولویت های مدنظر برای تخصیص اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه عبارتند از:

- ۱-۲. جهت دهی بنگاه های اقتصادی به نوآوری با استفاده از فناوری برای ارتقاء مزیت رقابتی با اولویت صادرات
- ۲-۲. تشویق تحقیق و توسعه در زمینه های دارای اولویت ملی و بخش های مزیت آفرین
- ۳-۲. تشویق به همکاری فناورانه با استفاده حداکثری از توانمندی فنی شرکت های دانش بنیان و واحدهای فناور
- ۴-۲. همکاری در فعالیت های تحقیق و توسعه با نهادهای زیست بوم علم و فناوری از جمله دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و پارک های علم و فناوری

۵-۲. اولویت پوشش هزینه های جاری نسبت به هزینه های سرمایه ای با ابزار اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه

۶-۲. حمایت از اشتغال نیروی انسانی تحصیل کرده و نخبه در تحقیق و توسعه شرکت ها

۳. معیارهای تایید طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه

۱-۳. طرح (پروژه) تحقیق و توسعه مشمول اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه مجموعه ای از فعالیت های فناورانه است که محصولات، خدمات یا فرآیندهای حاصل از آن در سطح صنایع مربوطه در کشور جدید (نه لزوماً منحصر به فرد)

باشد. سطح فناوری مورد نیاز تایید تحقیق و توسعه بر اساس راهبردها و اولویت‌های ذکر شده در ماده (۲) این دستورالعمل برای صنایع مختلف توسط دبیرخانه تعیین و اعلام می‌شود.

۲-۳. طرح (پروژه) تحقیق و توسعه باید نظام‌مند باشد؛ به گونه‌ای که دارای طرح، برنامه زمان‌بندی، خروجی و اهداف مشخص باشد. چارچوب اطلاعات مورد نیاز برای ارائه طرح (پروژه) تحقیق و توسعه توسط دبیرخانه اعلام می‌شود.

۳-۳. در پایان طرح (پروژه) تحقیق و توسعه، تیم تحقیق و توسعه شرکت و همکاران بیرونی آن به مبانی طراحی (know-why) و دانش فنی (know-how) تسلط کافی یافته باشد. این تسلط می‌تواند از طریق طراحی داخلی یا مهندسی معکوس حاصل شده باشد. تشخیص این تسلط به عهده دبیرخانه است.

۴-۳. برای پروژه‌هایی که با هدف ارتقاء محصولات یا خدمات موجود یا بهبود فرآیندهای تولید انجام می‌شود، علاوه بر دارابودن شرایط ذکر شده در بندهای فوق‌الذکر، لازم است که اولاً اجرای پروژه فراتر از فعالیتهای معمول و رایج توسعه‌ای شرکت‌ها بوده و رسیدن به اهداف آن مستلزم مواجهه با ریسک‌های ناشی از چالش‌های فنی در فعالیتهای تحقیق و توسعه باشد و ثانیاً ارتقاء محصول یا بهبود فرآیند تولید با به‌کارگیری فناوری‌های جدید در محصول، خدمت یا فرآیند حاصل شود.

۵-۳. انواع طرح (پروژه) تحقیق و توسعه قابل قبول و مصادیق قابل قبول تحقیق و توسعه به شرح جدول انتهایی دستورالعمل است. و هر پروژه باید ذیل حداقل یکی از این دسته‌ها تعریف شود. موارد بیشتر بر حسب نیاز و به تشخیص دبیرخانه می‌تواند به این مصادیق اضافه شود.

تبصره ۱- فعالیتهایی از قبیل تولید، پیش تولید، توزیع کالا و خدمات فنی وابسته، خدمات پشتیبانی، اداری و اجرایی، بازاریابی و تبلیغات، خدمات پس از فروش، امکان‌سنجی اقتصادی و مطالعات بازار، عیب‌یابی و رفع اشکال ماشین‌آلات، افزایش ظرفیت تولید، آزمون‌های کنترل کیفی محصولات موجود، به عنوان طرح (پروژه) تحقیق و توسعه قابل قبول نیستند.

تبصره ۲- در حوزه فناوری اطلاعات مواردی نظیر توسعه نرم‌افزارها و سیستم‌های اطلاعاتی با استفاده از روش‌های شناخته شده و استاندارد برنامه‌نویسی و ابزارهای نرم‌افزاری موجود، اضافه‌کردن قابلیت‌های کاربر به برنامه‌های نرم‌افزاری موجود، تایید امنیت و تست یکپارچگی داده‌ها، شخصی‌سازی یک محصول برای یک استفاده خاص، اشکال‌زدایی معمول از سیستم‌ها و برنامه‌های موجود مشمول اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه نیستند.

۴. سرفصل‌های مورد تایید و شرایط پذیرش هزینه‌کرد تحقیق و توسعه

۱-۴. سرفصل‌های مورد تایید هزینه‌کرد تحقیق و توسعه از جمله هزینه منابع انسانی، مواد، ملزومات، تجهیزات و خدمات مورد نیاز تحقیق و توسعه و شرایط پذیرش هزینه‌کرد هر سرفصل با رعایت مواد (۱۴۷) و (۱۴۸) قانون مالیات‌های مستقیم و ذیل مفاد این ماده توسط دبیرخانه تعیین می‌شود.

۲-۴. هزینه خرید زمین و ساختمان و یا احداث آن جزء سرفصل‌های مورد تایید هزینه‌کرد تحقیق و توسعه نیست.

تبصره ۳- هزینه اجاره فضای تحقیق و توسعه با اولویت استقرار مراکز تحقیق و توسعه در زیست‌بوم نوآوری شامل پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد، مراکز نوآوری، شتاب‌دهنده‌ها، کارخانه‌های نوآوری و نواحی نوآوری در صورت تناسب فضا با طرح مصوب با تایید دبیرخانه مشمول اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه خواهد بود.

۳-۴. هزینه خرید و نگهداری خودرو به عنوان سرفصل هزینه کرد مورد پذیرش نبوده و صرفاً در صورتی که برای مهندسی معکوس و اجرای طرح (پروژه) تحقیق و توسعه به کار رود، با تایید دبیرخانه به میزان استهلاك سالیانه و بر اساس ماده (۱۴۹) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم به عنوان هزینه کرد تحقیق و توسعه قابل تایید است.

۴-۴. برای ماشین‌آلات و تجهیزاتی که به تایید دبیرخانه در طرح (پروژه) تحقیق و توسعه به کار می‌روند، معادل هزینه استهلاك دستگاه بر اساس ماده (۱۴۹) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم از اولین سال مالی پس از نصب و راه‌اندازی تا سال پایان پروژه به عنوان اعتبار مالیاتی لحاظ خواهد شد.

تبصره ۴- در صورت وجود مشابه داخلی برای ماشین‌آلات و تجهیزات مورد تایید دبیرخانه، صرفاً خرید از سازندگان داخلی مشمول حمایت اعتبار مالیاتی خواهد شد.

تبصره ۵- هزینه خرید اقلام اداری از قبیل کامپیوتر، تلویزیون و مبلمان اداری به عنوان سرفصل هزینه کرد تحقیق و توسعه مورد پذیرش نیست.

۵-۴. هزینه خرید مواد اولیه و اجزا و قطعات، صرفاً به میزانی که در طرح (پروژه) تحقیق و توسعه استفاده شده است، با تایید دبیرخانه به عنوان هزینه کرد تحقیق و توسعه در چارچوب طرح (پروژه) تحقیق و توسعه قابل پذیرش است.

۶-۴. در مورد نیروی انسانی قابل قبول تحقیق و توسعه صرفاً نیروی انسانی مستقیم بخش تحقیق و توسعه مورد تایید دبیرخانه است و نیروی انسانی سایر بخش‌های اداری یا تولید نظیر کنترل کیفیت، آزمایشگاه و پشتیبانی در طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه مورد قبول نیست.

تبصره ۶: مبنای حقوق و دستمزد نیروی انسانی تحقیق و توسعه، حقوق و مزایای مندرج در لیست بیمه‌شدگان شرکت در سامانه بیمه تامین اجتماعی و تا سقف حداکثر دستمزد مشمول کسر حق بیمه در آن سال خواهد بود. حقوق و دستمزد نیروی انسانی نخبه فعال در پروژه‌های تحقیق و توسعه و فرآیند ارزیابی آن، با تایید بنیاد ملی نخبگان مشمول حمایت‌های ویژه و تسهیل شده خواهد بود. هزینه کرد حقوق و دستمزد برای نیروی انسانی کلیدی واحد تحقیق و توسعه به تشخیص دبیرخانه و تا سقف ۲۵٪ کل نفقات تأیید شده، به میزان حداکثر دو برابر سقف حداکثر حقوق مشمول کسر حق بیمه در آن سال، با ارائه مستندات مالی قابل پذیرش است.

۷-۴. هزینه آزمون‌ها و تست‌ها برای طرح (پروژه) تحقیق و توسعه و استانداردهای ویژه و اختصاصی بر روی محصولات و خدمات مرتبط با پروژه مورد نظر و هزینه ثبت پتنت بین‌المللی قابل قبول است. در مواردی که استاندارد مصوب در کشور وجود ندارد، هزینه کرد تدوین استاندارد مرتبط با پروژه مورد قبول خواهد بود.

۸-۴. هزینه کرد قرارداد با شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور که در قالب همکاری‌های فناورانه برای اجرای طرح (پروژه) تحقیق و توسعه منعقد می‌شود، در چارچوب این دستورالعمل و به میزان هزینه کرد مورد تایید دبیرخانه مشمول هزینه کرد تحقیق و توسعه است و اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه با ارائه جزئیات هزینه کرد بر اساس مفاد ماده (۴) دستورالعمل به کارفرما تخصیص می‌یابد.

۹-۴. قراردادهای تحقیق و توسعه با دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی مربوط به ماده (۱۳) قانون با ارائه جزئیات هزینه کرد اقلام که به تایید رئیس دانشگاه یا مرکز آموزش عالی و پژوهشی رسیده است، در چارچوب مواد این دستورالعمل مشمول اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه است.

۴-۱۰. هزینه‌های غیرمستقیم خرید کالا در پروژه از جمله مالیات بر ارزش افزوده، خدمات گمرکی، حمل و نقل، ثبت سفارش، ترخیص، حق بیمه مشمول هزینه‌کرد اعتبار مالیاتی نیست.

۴-۱۱. در صورتی که کالا و خدمات مورد استفاده در پروژه تحقیق و توسعه مشمول اعتبار مالیاتی از اشخاص وابسته (موضوع ماده ۱۲۹ قانون تجارت) خریداری شده باشد، صرفاً در صورتی که هزینه‌کرد اعلام شده در حد ارزش منصفانه کالا یا خدمات مشابه باشد، قابل بررسی و پذیرش است.

۴-۱۲. برای هزینه‌کرد مربوط به قراردادهای همکاری فناورانه موضوع بند (۴-۸) و (۴-۹) ماده (۴) دستورالعمل که طرف قرارداد اشخاص وابسته (موضوع ماده ۱۲۹ قانون تجارت) باشد، فارغ از مبلغ قرارداد، هزینه تمام شده پروژه تحقیق و توسعه توسط مجری بر اساس سرفصل‌های مصوب تعیین شده و ذیل قرارداد منعقد شده به شرکت تخصیص می‌یابد.

۴-۱۳. با هدف توسعه صنعت قالب‌سازی، هزینه‌های مربوط به طراحی و نمونه‌سازی قالب‌های پیشرفته حائز شاخصه‌های ماده ۳ دستورالعمل اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان به صورت مستقیم قابل پذیرش است.

۴-۱۴. علاوه بر حقوق و مزایای مندرج در فهرست بیمه‌شدگان شرکت در سامانه بیمه تامین اجتماعی، عیدی و پاداش و حق بیمه پرداختی سهم شرکت برای پرسنل تحقیق و توسعه به عنوان هزینه‌کرد مشمول اعتبار مالیاتی از سال ۱۴۰۲ قابل پذیرش است. همچنین هزینه‌کرد قرارداد مشاوره با اشخاص حقیقی برای اجرای پروژه تحقیق و توسعه، تا سقف حداکثر دو برابر حقوق و دستمزد سالیانه مشمول حق بیمه؛ مشروط به انجام تکالیف قانونی قرارداد و ارائه مستندات توسط شرکت قابل پذیرش است.

۵. ضوابط و فرآیند تایید طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه

۵-۱. برای برخورداری از اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه لازم است شرکت متقاضی طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه پیشنهادی خود را که شامل هدف از تعریف پروژه، خروجی نهایی، سرفصل‌های هزینه‌کرد و برنامه زمان‌بندی است، به همراه سایر اطلاعات و مستندات مورد نیاز در چارچوب اعلامی دبیرخانه حداکثر تا ۳ ماه پس از شروع سال مالی جدید به دبیرخانه ارائه کند. تایید پروژه مستلزم نبود ابهام یا نقص در موارد فوق الذکر و ارائه مستندات فنی کامل خواهد بود.

۵-۲. تایید پروژه‌های پیشنهادی بر اساس معیارهای تحقیق و توسعه ذکر شده در مفاد ماده (۳) این دستورالعمل توسط دبیرخانه انجام می‌شود و دبیرخانه موظف است عناوین، سقف هزینه‌کرد، برنامه زمان‌بندی و خروجی‌های مورد تایید برای هر پروژه را ظرف مدت ۲ ماه پس از تکمیل اطلاعات و مستندات پروژه به شرکت اعلام کند.

۵-۳. دبیرخانه موظف است بر اساس طرح و برنامه زمان‌بندی اعلام شده، پیشرفت طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه شرکت را ارزیابی و تایید کند. در صورتی که به تشخیص دبیرخانه پیشرفت پروژه محقق نشده باشد، هزینه‌کرد تحقیق و توسعه تایید نخواهد شد.

۶. ضوابط تعیین هزینه‌کرد طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه

۱-۶. شرکت موظف است حداکثر ظرف یک ماه پس از پایان سال مالی ارقام هزینه کرد طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه را از زمان تایید پروژه در سرفصل های مورد تایید و در قالب تعیین شده توسط دبیرخانه به همراه اسناد مالی مورد نیاز ارائه کند.

۲-۶. دبیرخانه موظف است بر اساس مفاد ماده (۴) این دستورالعمل و ضوابط و شرایط اعلامی، ارقام مورد تایید و میزان هزینه کرد آن را تعیین کرده و حداکثر تا ۴ ماه پس از پایان سال مالی در اختیار سازمان قرار دهد.

۳-۶. سازمان موظف است پس از بررسی اسناد هزینه ای نسبت به صحت سنجی اسناد هزینه تحقیق و توسعه اعلامی دبیرخانه اقدام کرده و میزان هزینه کرد تحقیق و توسعه نهایی را از سر جمع مالیات بر عملکرد شرکت در آن سال مالی یا سنوات آتی کسر کند.

۷. ضوابط عمومی

۱-۷. شرکت موظف است در کلیه مراحل ارزیابی اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه، امکان بازدید حضوری از طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه را فراهم کند.

۲-۷. در صورتی که به اعلام دبیرخانه مشخص شود اظهار خلاف واقع در هزینه کرد طرح (پروژه) تحقیق و توسعه و یا هرگونه مغایرت با طرح (پروژه) تحقیق و توسعه صورت گرفته باشد، ضمن این که شرکت متخلف و شرکت ها و مؤسسات تابعه آن، از حمایت مالیاتی موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون تا ۵ سال محروم می شود، سازمان مکلف است با اعلام دبیرخانه نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم قانونی متعلقه از شرکت متخلف اقدام کند.

۳-۷. در مواردی که سازمان در بررسی اسناد و مدارک مربوطه با مصادیق موضوع بند فوق مواجه شود، باید موضوع را به دبیرخانه اعلام و دبیرخانه موظف است ضمن بررسی موضوع، نتیجه را به همراه اظهار نظر صریح در این خصوص به سازمان اعلام کند. عدم اظهار نظر دبیرخانه ظرف مهلت حداکثر دو ماه به منزله تایید اعلام سازمان بوده و سازمان مکلف است نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم قانونی متعلقه از شرکت متخلف اقدام کند.

۴-۷. دبیرخانه موظف است سامانه برخطی را برای اجرای فرآیند ارزیابی اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه راه اندازی کند و در خصوص حفظ محرمانگی اطلاعات اعلام شده توسط شرکت ها، تدابیر لازم را به عمل آورد.

۵-۷. دبیرخانه مجاز است فرآیند ارزیابی اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه را با همکاری کارگزاران تخصصی و شرکت های حسابرس انجام دهد. در این صورت پرداخت هزینه های مربوط به ارزیابی بر عهده شرکت خواهد بود.

۶-۷. مصادیق اولویت های ملی و بخش های مزیت آفرین موضوع ماده ۲-۲ دستورالعمل و حمایت های اختصاصی در تخصیص اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه برای طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه ذیل این موضوعات توسط دبیرخانه اعلام می شود.

۷-۷. اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه صرفاً برای پروژه هایی که پس از تصویب دستورالعمل در شورا تعریف شده و به تایید دبیرخانه می رسند، اعمال می شود.

۸-۷. دبیرخانه موظف است گزارش عملکرد برنامه اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه شامل پروژه های مصوب و میزان هزینه کرد تایید شده را به صورت سالیانه تهیه و به شورا ارائه دهد.

تبصره ۷: دبیرخانه مکلف است امکان دسترسی برخط به اطلاعات طرح (پروژه)های تحقیق و توسعه مصوب، فهرست طرح (پروژه)های تحقیق و توسعه موضوع این دستورالعمل و تاییدیه‌های صادره بر اساس مفاد این دستورالعمل را برای سازمان فراهم کند.

۹-۷. سازمان موظف است اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه تخصیص یافته برای هر شرکت را به صورت سالیانه به شورا ارائه کند.

۱۰-۷. سازمان موظف است نسبت به درج جدول/جداول ویژه اظهار هزینه‌های تحقیق و توسعه و استفاده از اعتبار مالیاتی موضوع این دستورالعمل و انتقال به سنوات بعد موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون در اظهارنامه مالیاتی در سال ۱۴۰۱ به بعد اقدام کند. دستگاه‌های اجرایی مکلف به همکاری، ارائه اطلاعات و دسترسی‌های لازم به دبیرخانه به منظور ارزیابی و شناسایی هزینه‌های تحقیق و توسعه هستند.

۱۱-۷. نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل بر عهده شورا بوده و مفاد آن برای یک دوره ۳ ساله لازم‌الاجرا خواهد بود.

دف پروژه	نوع پروژه	مصادیق قابل قبول تحقیق و توسعه
تولید محصول جدید یا ارتقاء محصولات موجود	ساخت و تولید نمونه اولیه	• مهندسی معکوس، طراحی، ساخت، تست و استانداردسازی نمونه‌های اولیه شامل قطعات، ماژول‌ها، تجهیزات و ماشین‌آلات صنعتی سبک تا زمانی که هدف تست نمونه محصول است. • توسعه فناوری ساخت زیرسیستم‌های جدید در ماشین‌آلات سنگین • طراحی و ساخت تجهیزات و ماشین‌آلات با سطح فناوری بالا
	واحد آزمایشی در مقیاس آزمایشگاهی، پایلوت یا نیمه صنعتی	• ساخت، راه‌اندازی و تست یک واحد آزمایشی با هدف توسعه دانش فنی، اثبات طراحی، استانداردسازی محصول
	طراحی مهندسی	• طراحی مفهومی یا پایه واحدهای فرآیندی و خطوط تولید • طراحی پایه و یکپارچه‌سازی ماشین‌آلات سنگین
	تولید آزمایشی در مقیاس صنعتی	• تست، راه‌اندازی و تولید آزمایشی در مقیاس صنعتی که با هدف توسعه دانش فنی، اصلاحات در محصول و فرآیند و فعالیت‌های طراحی و مهندسی جدید باشد.
	کارآزمایی بالینی	• سه فاز اول قبل از صدور مجوز تولید برای محصولات تولید شده در پروژه‌های تحقیق و توسعه حوزه دارو
بهبود فرآیند تولید	توسعه نرم‌افزار در حوزه فناوری اطلاعات	• توسعه پلتفرم در حوزه فناوری‌های جدید و نوظهور • ایجاد الگوریتم‌های جدید یا کارآمدتر براساس تکنیک‌های جدید • ایجاد تکنیک‌های جدید و اصلی رمزنگاری یا امنیتی
	طراحی مهندسی	• شبیه‌سازی و بازطراحی واحد موجود با هدف ارتقاء، بهینه‌سازی و افزایش بهره‌وری
	ارتقاء فناوری	• به کارگیری پلتفرم فناوری‌های جدید با هدف توسعه دانش فنی خدمات صنعتی پیشرفته و ارتقاء اساسی محصولات موجود

شیوه‌نامه ماده «۱۳»

ماده ۱۳: با هدف توسعه ارتباط دانشگاه با صنعت، صنایع و واحدهای تولیدی دارای واحد تحقیق و توسعه که با یکی از واحدهای دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی مرتبط، با اولویت استان محل استقرار آن صنعت یا واحد تولیدی، تفاهم نامه همکاری منعقد نمایند، قراردادهای تحقیق و توسعه مربوط با این تفاهم نامه‌ها، مشمول مزایای طرح شده در بند «ب» ماده (۱۱) این قانون نیز می‌گردند. همچنین تمامی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی موظفند کارگروه ارتباط با صنعت و معدن را با حضور نمایندگان صنعت و یا واحدهای تولیدی، با اولویت استان محل استقرار آن دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی، تشکیل دهند.

مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان

شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۵ به استناد ماده (۱۳) قانون جهش تولید دانش بنیان، شیوه نامه برخورداری از اعتبار مالیاتی موضوع بند «ب» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان برای قراردادهای تحقیق و توسعه با دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی را به شرح زیر تصویب کرد:

شیوه نامه برخورداری از اعتبار مالیاتی برای قراردادهای تحقیق و توسعه با دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی

ماده ۱: تعاریف

- الف) مؤسسه:** دانشگاه‌ها، مؤسسات و مراکز آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی یا سایر نهادهای ذیصلاح؛
- ب) معاونت:** معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری؛
- پ) دبیرخانه:** دبیرخانه تخصصی اعتبار مالیاتی مستقر در معاونت؛
- ت) اعتبار مالیاتی:** اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان؛
- ث) آیین نامه:** آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان موضوع تصویب نامه شماره ۱۱۷۲۰۵/ت ۶۰۰۲۳ هـ مورخ ۱۴۰۱/۷/۴ هیئت وزران؛
- ج) دستورالعمل:** دستورالعمل اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان موضوع مصوبه شماره ۱۴۰۱/ش ۰۲۰۲ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان
- چ) شرکت:** صنایع یا واحدهای تولیدی دارای واحد تحقیق و توسعه که متقاضی انعقاد قرارداد تحقیق و توسعه با مؤسسه هستند؛

- ح) پروژه تحقیق و توسعه:** پروژه‌ای که در قالب قراردادهای تحقیق و توسعه بین شرکت و مؤسسه منعقد می‌شود؛
- خ) مجری پروژه:** شخص حقیقی که در قرارداد منعقد شده فی مابین شرکت و مؤسسه به عنوان مأمور اجرای کامل پروژه معرفی شده است.

ماده ۲:

- الف)** ایجاد بستر مناسب به منظور رفع نیازمندی‌های تحقیق و توسعه شرکت‌ها از طریق قرارداد تحقیق و توسعه با مؤسسات؛
- ب)** فراهم کردن فرصت مناسب برای برقراری ارتباط صنعت و دانشگاه؛
- پ)** جهت‌دهی پژوهش‌های دانشگاهی برای رفع نیازهای کشور؛

ت) حمایت از اساتید و نخبگان دانشگاهی علاقه‌مند و فعال برای حل مشکلات کشور؛

ث) ایجاد بستر مناسب برای تشکیل واحدهای فناور و شرکت‌های زایشی دانش‌بنیان از مؤسسات.

ماده ۳: معیارهای تأیید پروژه‌های تحقیق و توسعه

الف) پروژه‌های تحقیق و توسعه شرکت‌ها برای برخورداری از اعتبار مالیاتی مطابق با معیارهای اعلام شده در آیین‌نامه و دستورالعمل مورد ارزیابی قرار گرفته و با تأیید دبیرخانه، مشمول اعتبار مالیاتی خواهند بود.

ب) مصادیق فعالیت‌های غیرقابل قبول که مشمول اعتبار مالیاتی نیستند، شامل مفاد ذکر شده در ماده (۳) دستورالعمل به صورت دوره‌ای تدوین و اعلام می‌شود.

ماده ۴: سرفصل‌های مورد تأیید و شرایط پذیرش هزینه‌کرد تحقیق و توسعه

الف) سرفصل‌ها و شرایط هزینه‌کرد مورد تأیید پروژه‌های تحقیق و توسعه که در قالب قراردادهای تحقیق و توسعه با مؤسسه منعقد می‌شود، در چارچوب مفاد و تبصره‌های ذیل ماده (۴) دستورالعمل بوده و سایر سرفصل‌ها با رعایت موارد ماده (۵) شیوه‌نامه توسط دبیرخانه تعیین می‌شود.

ب) هزینه‌های سربار مؤسسه تا سقف حداکثر ۲۰٪ مبلغ قراردادهای تحقیق و توسعه فی‌مابین شرکت و مؤسسه جزء سرفصل‌های مورد تأیید اعتبار مالیاتی است.

پ) هزینه‌های راهبری و اجرای پروژه تحقیق و توسعه پرداختی به مجری پروژه، حداکثر تا سقف ۲۰٪ عنوان اعتبار مالیاتی قابل پذیرش است. درصد اعلام شده شامل هزینه حق‌الزحمه فعالیت‌های فنی و تخصصی مجری پروژه نمی‌شود. در صورت انجام فعالیت‌های فنی و تخصصی توسط مجری پروژه، هزینه‌های مرتبط مازاد بر این بند در چارچوب بند «ث» ماده (۴) محاسبه و اعمال خواهد شد.

ت) هزینه تست و آزمون برای پروژه تحقیق و توسعه مشمول اعتبار مالیاتی بوده و مبنای تعیین هزینه‌های تست و آزمون که به وسیله تجهیزات داخلی مؤسسه انجام می‌شود، تعرفه‌های خدمات شبکه آزمایشگاهی راهبردی است.

تبصره: در صورتی که خدمات مورد استفاده در پروژه تحقیق و توسعه ذیل تعرفه‌های شبکه آزمایشگاهی راهبردی تعریف نشده باشد، هزینه خدمات مذکور با اعلام معاونت پژوهشی مؤسسه و تأیید کارگروه موضوع بند «ح» ماده (۵) مورد تأیید خواهد بود.

ث) هزینه‌های نیروی انسانی که در پروژه تحقیق و توسعه فعالیت می‌کنند، با تأیید دبیرخانه مشمول اعتبار مالیاتی است. حقوق و دستمزد نفقات تحقیق و توسعه شامل مجری براساس رتبه هیئت علمی، پژوهشگر پسادکتر، دانش‌آموخته و دانشجوی دکترا، دانش‌آموخته و دانشجوی کارشناسی ارشد و سایر همکاران بر اساس آیین‌نامه استخدامی اعضای هیئت علمی و غیرعلمی مصوب هیئت امنای مؤسسه و تعرفه‌های بنیاد ملی علم ایران به صورت سالیانه تعیین و مشمول اعتبار مالیاتی می‌شود.

ج) هزینه تجهیزات که به تأیید دبیرخانه در پروژه تحقیق و توسعه به کار می‌روند، به میزان استهلاك سالیانه از اولین سال مالی پس از نصب و راه اندازی تا سال پایان پروژه، مشمول اعتبار مالیاتی است.

تبصره: سرمایه‌گذاری در تجهیزات و زیرساخت جدید مطابق آیین‌نامه بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان و تأیید کارگروه مشترک مورد پذیرش است.

ماده ۵: ضوابط و فرایندهای تأیید طرح‌های همکاری و تعیین هزینه‌کرد

الف) برخورداری از اعتبار مالیاتی، لازم است شرکت مشخصات پروژه تحقیق و توسعه پیشنهادی خود را که شامل اهداف تعریف پروژه، خروجی نهایی، مشخصات و سوابق مجری پروژه، برنامه جامع و مدون تجاری‌سازی و پیاده‌سازی نتایج پروژه، سرفصل‌های هزینه‌کرد و برنامه زمان‌بندی (مطابق ماده ۵ دستورالعمل اجرایی) است، به همراه سایر اطلاعات و مستندات مورد

نیاز (مانند تفاهم نامه همکاری با مؤسسه) در چارچوب سامانه دبیرخانه، از طریق سامانه به دبیرخانه ارسال کند. شرکت می تواند ارسال مستندات مورد اشاره را به مؤسسه واگذار کند.

تبصره ۱: دبیرخانه با همکاری کارگروه موضوع بند «ح» ماده (۵)، پرسشنامه تحقیق و توسعه مختص همکاری با مؤسسه را تدوین می کند.

تبصره ۲: دبیرخانه نسبت به پذیرش و دریافت مستمر طرح های همکاری تحقیق و توسعه با مؤسسه جدا از فراخوان های عمومی اقدام می کند.

(ب) تأیید پروژه های تحقیق و توسعه پیشنهادی بر اساس معیارهای ذکر شده در مفاد ماده (۳) دستورالعمل انجام می شود و در صورت تأیید پروژه، عنوان پروژه، سقف هزینه کرد و برنامه زمان بندی توسط دبیرخانه به شرکت اعلام می شود.

(پ) شرکت موظف است گزارش پیشرفت پروژه تدوین شده توسط مجری را هر ۶ ماه یک بار به دبیرخانه ارسال نماید.

(ت) دبیرخانه و کارگروه مشترک در صورت نیاز از طریق بازدید حضوری، پیشرفت پروژه تحقیق و توسعه مطابق برنامه زمانی اعلام شده را پس از اتمام فازهای پروژه یا در پایان سال مالی ارزیابی می کند.

تبصره: مجری پروژه موظف است در کلیه مراحل ارزیابی، امکان بازدید حضوری را فراهم کند.

(ث) هزینه کرد پروژه های تحقیق و توسعه که به تأیید دبیرخانه در چارچوب سرفصل ها و نصاب های هزینه کرد دستورالعمل و شیوه نامه حاضر باشد و مبلغ درخواست آن بدون هزینه سربار مؤسسه کمتر از نصاب معاملات متوسط سالیانه (اعلامی توسط هیئت وزیران) باشد، با ارائه جزئیات هزینه کرد اعلام که به تأیید رئیس مؤسسه رسیده است، مشمول هزینه کرد اعتبار مالیاتی است.

تبصره ۱: کارگروه موضوع بند «ح» ماده (۵) مجاز است با بررسی عملکرد مؤسسات در این برنامه، از منظر میزان قراردادهای تحقیق و توسعه و شفافیت در اعلام هزینه کرد، نصاب هزینه کرد مربوط به بندهای «ث» و «ج» ماده (۵) این شیوه نامه را برای مؤسسات برتر افزایش دهد.

تبصره ۲: در موارد مربوط به بند «ث» ماده (۵) مجری پروژه موظف است مستندات مالی هزینه کرد را که به تأیید مؤسسه رسیده است، در صورت اعلام دبیرخانه برای حسابرسی ارائه کند.

(ج) برای پروژه های تحقیق و توسعه که مبلغ درخواستی آن بدون هزینه سربار مؤسسه بیش از نصاب مصوب کارگروه موضوع بند «ح» ماده (۵) باشد، تعیین و تأیید میزان هزینه کرد مجاز با ارائه جزئیات و اسناد هزینه کرد معتبر توسط دبیرخانه با همکاری کارگروه فوق انجام خواهد شد.

(چ) به منظور اطمینان از تحقق نتایج و دستاوردهای قراردادهای تحقیق و توسعه مؤسسه با شرکت، دبیرخانه می تواند تا یک سال پس از پایان پروژه تحقیق و توسعه، نتایج ناشی از تجاری سازی و پیاده سازی پروژه را ارزیابی کند. نتایج ارزیابی در درخواست های اعتبار مالیاتی بعدی شرکت لحاظ خواهد شد.

(خ) به منظور راهبری مفاد این شیوه نامه، کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صنعت، معدن و تجارت و معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری تشکیل شده و اهداف ذیل را دنبال خواهد کرد:

- تدوین سیاست ها و برنامه های مناسب به منظور اجرایی سازی اهداف این شیوه نامه
- ترویج و اطلاع رسانی به مؤسسات و شرکت ها در خصوص امکان و شرایط بهره برداری از مزیت های اعتبار مالیاتی برای قراردادهای همکاری فناورانه؛

- جلب مشارکت و ترغیب هر چه بیشتر اعضای هیئت علمی جهت رفع چالش‌های فناورانه صنایع از طریق طراحی سازوکارهای تشویقی اعضاء هیئت علمی مؤسسات؛
 - تدوین و پیشنهاد برنامه‌های مناسب به منظور جلب مشارکت هر چه بیشتر مؤسسات فعال در برنامه اعتبار مالیاتی در رفع نیازهای تحقیق و توسعه شرکت‌ها
 - ایجاد هماهنگی‌های لازم جهت انعکاس نیازهای تحقیق و توسعه شرکت‌ها به مؤسسات پژوهشی؛
 - تعیین کارگزاران مورد توافق برای بررسی موضوعات این دستورالعمل؛
 - تعیین نصاب پروژه‌های تحقیق و توسعه موضوع بند «ج» ماده (۵) این دستورالعمل برای مؤسسات برتر
- ماده ۶: این شیوه‌نامه در ۶ ماده و ۷ تبصره در تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۵ به تصویب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان رسید.